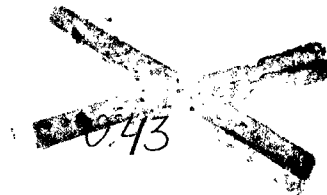

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ETNOGRAFIA POLSKA

XX

Zeszyt 1

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1976

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI
SEKRETARZ REDAKCJI: KRYSZYNA MAŁKOWSKA

CZŁONKOWIE KOMITETU REDAKCYJNEGO: JÓZEF BURSZA, MARIA BIERNACKA,
MARIA FRANKOWSKA, JADWIGA KLIMASZEWSKA, ANNA KUTRZEBA-POJNAROWA,
DANUTA MARKOWSKA, ZOFIA SZYFELBEJN-SOKOLEWICZ

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Świerczewskiego 105

Okładkę projektował Edward Kostka

Redaktor Zyta Kwiecińska
Redaktor techniczny Maciej Ksycki

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1976.
Nakład: 700 egz. Objętość: ark. wyd. 23,50, ark. druk. 18,13 + 1 wkl.,
ark. form. A₁ 24,10. Papier powlek. kl. V, 80 g, 70 × 100. Oddano do
składania 29 XI 1975. Podpisano do druku 5 IV 1976. Druk ukończono
w kwietniu 1976 r. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. nr 2514/75 —
L-9 — Cena zł 55.—

SPIS TREŚCI

Ksawery Piwocki (1901-1974) — <i>Jacek Olędzki</i>	11
Tadeusz Seweryn (1894-1975) — <i>Bolesław Łopuszański</i>	17

Część I

Lech Mróz — Mit i myślenie mityczne	25
Streszczenie w j. angielskim	45
Ryszard Tomicki — Słowiański mit kosmogoniczny	47
Ludwik Stomma — Mit Alkmeny	99

Część II

Barbara Olszewska-Dyoniziak — Antropologia społeczna jako przedmiot nauczania	111
Leszek Dziegiel — Tradycyjne budownictwo w Afganistanie jako przykład harmonii między środowiskiem przyrodniczym i kulturowym	127
Joanna Mantel-Niećko, Aseffa Abreha — Formy własności ziemskiej i stratyfikacja społeczna na wsi etiopskiej. Próba analizy w ujęciu historycznym	147
Streszczenie w j. angielskim	180
Roma Krzanowska, Andrzej Krzanowski — Garncarstwo ludowe w dolinie Alto Chicama w północnym Peru	185
Streszczenie w j. hiszpańskim	213
Ayşe Kudat-Sertel — Małżeństwo przez porwanie i ucieczkę na wsi tureckiej	215

KRONIKA

Nowy księgozbiór naukowy — <i>Leszek Dziegiel</i>	237
Z prac ekspedycji Zakładu Etnografii IHKM PAN w Mongolii — rok 1974 — <i>Jerzy Sławomir Wasilewski</i>	239
Afrykanistyczna kolekcja Rogera de la Burde — <i>Leszek Dziegiel</i>	241
Badania nad kulturą ludności cygańskiej na Podtatrzu — <i>Adam Bartosz</i>	243
Badania nad przemianami w rodzinie wiejskiej (Waleriany, Nowa Huta, pow. Skierniewice, woj. łódzkie) — sprawozdanie z badań — <i>Danuta Kalinowska, Anna Kulesza, Małgorzata Nowik, Elżbieta Regulska</i>	249

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Ryszard Tomicki — W kręgu mitów peruwiańskich	255
A. Pawłowski, Cyganie. Studia nad przestępczością, Zielona Góra 1973, Lubuskie Towarzystwo Naukowe — <i>Lech Mróz</i>	270
M. Pokropek, Jarmark plocki. Katalog twórców ludowych biorących udział w kiermaszu sztuki ludowej w Płocku w latach 1968—1973, Płocki Ośrodek Kultury, Płock 1974 — <i>Maria Woźniakowa</i>	274
A. Theile, Sztuka Afryki, WAIIF, Warszawa 1974 — <i>Marek Arpad Kowalski</i>	276
A. E. Ter-Sarkisjanc, Sowriemiennaja siemja u armian, Moskwa 1972 — <i>Lon-gina Jakubowska</i>	281
M. Sużikow, G. Diemakow, Wlijanie podwiznosti nasielenija na sbliżenije nacij, Ałma Ata 1974 — <i>Iwona Kabzińska-Stawarz</i>	283
Siemja kak obiekt filosowskiego i socjologiczeskiego issledowanija, Leningrad 1974 — <i>Iwona Kabzińska-Stawarz</i>	286

СОДЕРЖАНИЕ

Ксаверий Пивоцки (1901—1974) — <i>Яцек Олендзки</i>	11
Тадеуш Северин (1894—1975) — <i>Болеслав Лопушаньски</i>	17

Часть I

Лех Мруз — Миф и мифическое мышление	25
Резюме на английском языке	45
Рышард Томицки — Славянский космогенетический миф	47
Людвик Стомма — Миф Алькмены	99

Часть II

Барбара Ольшевска-Дыонизяк — Социальная антропология как предмет преподавания	111
Лешек Дзенгель — Традиционное строительство в Афганистане как пример гармонии между естественной и культурной средой	127
Иоанна Мантель-Нецько, Асеффа Абреха — Формы землевладения и социальная стратификация в эфиопской деревне. Опыт анализа в исторической трактовке	147
Резюме на английском языке	180
Рома Кжановска, Анджей Кжановски — Гончарство в долине Альто Хикама в северном Перу	185
Резюме на испанском языке	213
Айсе Кудат-Сортель — Брак путем похищения и бегства в турецкой деревне	215

ХРОНИКА

Новая научная библиотека — <i>Лешек Дзенгель</i>	237
О работах экспедиции Кафедры Этнографии ИИМК ПАН в Монголии в 1974 году — <i>Ежи Славомир Василевски</i>	239
Африкановедческая коллекция Роджера да ла Бурде — <i>Лешек Дзенгель</i>	241
Исследования по культуре цыганского населения в районе Татр — <i>Адам Бартош</i>	243
Исследования по преобразованиям в сельской семье (Валерианы, Новая Гута, Скерневицкий район лодзинского воеводства) — отчет по исследованиям — <i>Данута Калиновска, Анна Кулеша, Малгожата Новик, Ельжбета Регульска</i>	249

РЕЦЕНЗИИ И СТАТЬИ-РЕЦЕНЗИИ

Рышард Томицки — В кругу перувианских мифов	255
А. Павловски, Цыгане. Исследования по преступности, Зеленая Гора 1973 Любуское Научное Общество — <i>Лех Мруз</i>	270
М. Покропек, Плоцкая ярмарка. Каталог народных мастеров, участвовавших в яр- марке народного искусства в Плоцке в 1968—1973 гг., Плоцкий культурный центр, Плоцк 1974 — <i>Мария Возьякова</i>	274
А. Тхеиле, Искусство Африки, Ваиф, Варшава 1974 — <i>Марек Арпад Ковальски</i>	276
А. Е. Тер-Саркисянц, Современная семья у армян, Москва 1972 — <i>Лонгина Якубовска</i>	281
М. Сужиков, Г. Демаков, Влияние подвижности населения на сближение наций, Алма Ата 1974 — <i>Ивона Кабзиньска-Ставаж</i>	283
Семья как объект философского и социологического исследования, Ленинград 1974,— <i>Ивона Кабзиньска-Ставаж</i>	286

TABLE OF CONTENTS

Ksawery Piwocki (1901-1974) — <i>Jacek Olędzki</i>	11
Tadeusz Seweryn (1894-1975) — <i>Bolesław Łopuszański</i>	17

Part I

Lech Mróz — The Myth and Mythical Thinking	25
A Summary in English	45
Ryszard Tomicki — The Slavic Cosmogonical Myth	47
Ludwik Stomma — The Myth of Alcmena	99

Part II

Barbara Olszewska-Dyoniziak — Social Anthropology as a Subject of Teaching	111
Leszek Dziegiel — The Traditional Building in Afghanistan as an Example of the Harmony between the Natural and Cultural Environment	127
Joanna Mantel-Niećko, Aseffa Abreha — Forms of Land Tenure and the Stratification of the Rural Population Ethiopia. An Attempt at an Historical Analysis	147
A Summary in English	180
Roma Krzanowska, Andrzej Krzanowski — Folk Pottery in the Alto Chicama Valley, Northern Peru	185
A Summary in Spanish	213
Ayse Kudat-Sertel — Marriage by Kidnapping and Elopement in the Turkish Countryside	215

CHRONICLE

A New Learned Library — <i>Leszek Dziegiel</i>	237
Works of the Mongolian Expedition 1974 of the Ethnography Department of the Institute of the History of Material Culture of the Polish Academy of Sciences — <i>Jerzy Sławomir Wasilewski</i>	239
The African Collection of Roger de la Burde — <i>Leszek Dziegiel</i>	241
Researches on the Culture of the Gypsy Population in the Region Bordering with the Tatra Mountains — <i>Adam Bartosz</i>	243
Changes in a Rural Family (the Villages Waleriany and Nowa Huta, the Voi- vodship of Skierniewice, formerly Łódź), a Research Report — <i>Danuta Kalinowska, Anna Kulesza, Małgorzata Nowik, Elżbieta Regulska</i>	249

REVIEW ARTICLES AND REVIEWS

Ryszard Tomicki — In the Circle of Peruvian Myths	255
A. Pawłowski, Cyganie. Studia nad przestępczością (The Gypsies. Studies on Delinquency), Zielona Góra 1973, Lubuskie Towarzystwo Naukowe — <i>Lech Mróz</i>	270
M. Pokropek, Jarmark plocki (The Fair at Plock. The Catalogue of Folk Artists Participating in the Folk Art Fairs at Plock from 1968 till 1973), Płocki Ośrodek Kultury, Płock 1974 — <i>Maria Woźniakowa</i>	274
A. Theile, Sztuka Afryki (The Art of Africa), WAiF, Warszawa 1974 — Marek Arpad Kowalski	276
A. E. Ter-Sarkisjanc, Sovremennaya semya u Armyan (Contemporary Armenian Family), Moskva 1972 — <i>Longina Jakubowska</i>	281
M. Suzhikov, G. Demakov, Vliyanye podvizhnosti naseleniya na sblizhenye natsiy (The Influence of Social Mobility on the Relations between National Groups), Alma Ata 1974 — <i>Iwona Kabzińska-Stawarz</i>	283
Semja kak obyekt filosofskogo i socyologičeskogo issledovanya, (The Family as the Subject of Philosophical and Sociological Research), Leningrad 1974 — <i>Iwona Kabzińska-Stawarz</i>	286